

AJUNTAMENT D'ALAUQUÀS

L'Alcaldesa

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL

Sobre commemoració de la declaració del Castell d'Alaquàs com a Monument Històric Artístic Nacional

El pròxim 21 d'abril de 2018 el Castell d'Alaquàs celebrarà el primer centenari de la seua declaració com a Monument Històric Artístic Nacional, una efemèride fonamental en la nostra història local que ens va a permetre recuperar la memòria sobre els últims cent anys del monument i, el que és encara més important, assentar les bases per a projectar el futur del Castell i del nostre poble.

Aquella declaració, de fa ara 100 anys, va suposar que el Castell se salvava d'un futur immediat incert que acostava a l'immoble al seu enderrocament per a la venda dels seus materials nobles per a passar a formar part de ple dret del catàleg de Béns d'Interés Cultural del conjunt de l'Estat.

La seua imponent presència física, a hores d'ara, continua marcant la trama urbana del nostre poble, servint de nexa entre la part històrica d'Alaquàs amb els barris de més recent creació, com un element simbòlic d'integració i inclusió social. De la mateixa manera, no hem d'oblidar que el Castell sempre ha sigut el referent moral d'integritat i fortalesa de tots els alaquasers i alaquaseres.

Així doncs, cal recordar que va ser gràcies a l'acció de múltiples persones, entre les quals, diversos intel·lectuals que no van dubtar a denunciar en la premsa periòdica valenciana l'acte de profanació artística que estava a punt de cometre's a Alaquàs, la

Carrer Major, 88
46970 Alaquàs (València)
Tel. 96 151 94 00
Fax 96 151 94 03
<http://www.alaquas.org>

AJUNTAMENT D'ALAUQUÀS

L'Alcaldessa

crida que va realitzar el Centre de Cultura Valenciana perquè «arquitectes, mestres d'obres, pintors, dibuixants i fotògrafs» es mobilitzaren en pro del Castell, i les gestions que Marià Benlliure, en aquell moment director general de Belles Arts, va realitzar a Madrid, entre moltes altres, que a l'abril de 1918 el Castell va ser declarat Monument Històric Artístic Nacional per part d'Alfons XIII, i va ser així com es va poder salvar. En conseqüència, el sentiment d'agraïment del municipi d'Alaquàs cap a totes les persones que es van mobilitzar en aquell moment ha de ser manifest i eloqüent ja que, sense la seua acció, actualment no podríem gaudir de tan singular edifici.

Ara, en l'actualitat, el Castell d'Alaquàs obri les seues portes cada dia com un espai públic al servei de les persones, l'educació, la cultura i la pau, i les últimes intervencions realitzades en l'immoble, en què vam tenir l'oportunitat de comptar amb alguns dels millors experts valencians, ens permeten assegurar i garantir la seua permanència a llarg termini, fruit de l'immens esforç col·lectiu que va demostrar la maduresa i el compromís d'Alaquàs com a societat.

Però el Castell d'Alaquàs és molt més que els murs que el circumden o que els immensos tresors que alberga en el seu interior, la transcendència que ha tingut i té per al nostre poble s'entronca directament amb nostres senyes d'identitat més pròpies, amb tot allò que ens defineix, la nostra cultura, les nostres tradicions i la nostra llengua. La seua presència a marcat de forma significativa el desenvolupament de la nostra història.

El poble d'Alaquàs sempre ha sentit el castell com a propi, des dels primers alaquasers que van participar en la seua construcció, passant per tots aquells veïns i veïnes que al llarg dels anys han buscat entre els seus murs refugi i recer enfront de les inclemències i les adversitats meteorològiques, aquells que durant la democràcia van ser els més actius defensors de la seua recuperació com el col·lectiu Quaderns d'Investigació, fins a arribar a les i els més joves ciutadans del nostre poble que, des que van nàixer, sempre han conegut la realitat del Castell, com un espai públic, amb les seues portes obertes.

AJUNTAMENT D'ALQUÀS

L'Alcaldessa

El Castell d'Alaquàs moralment sempre ha sigut del poble, totes i cada una de les generacions d'alaquaseros i alaquaseras l'han sentit com a propi, però no va ser fins els primers anys del segle XXI que no vam ser de ple dret els titulars del monument.

En un moment com aquest és de justícia agrair la generositat i el compromís de la societat civil alaquasera i la seua participació decisiva en el procés de recuperació del Castell.

També hem de manifestar la nostra gratitud a totes i tots els integrants de les diferents Corporacions Municipals triades pels veïns i les veïnes en democràcia, cada una d'elles, dins del context històric que els va tocar viure van donar passos perquè el Castell hui siga un espai públic i per tant, per primera vegada en la història, realment propietat del conjunt de la ciutadania.

Dos elements han sigut constants al llarg de la història del Castell: Per un costat, el sentiment de pertinença que la societat civil sempre ha tingut sobre l'immoble i la seua capacitat mobilitzadora enfront de qualsevol agressió al mateix; i el consens polític que sempre ha generat la seua figura, especialment des de l'arribada de la nostra democràcia local que ha acabat per convertir al Castell en un lloc de trobada cívica, d'enteniment, de concòrdia i acord.

Alaquàs és hui, i gràcies al Castell, un lloc més culte, més lliure i més compromés. Seria impossible enumerar a les persones que s'han format entre els seus murs, o les que han exposat el seu talent a través de l'art, en les seues parets, sense oblidar als diferents col·lectius socials del nostre poble que han desenvolupat gran part de la seua activitat en les estades del Castell.

L'estudi del Castell, ingent i encara inacabat, ha servit perquè ara ens coneguem millor com a poble, hàgem descobert aspectes de la nostra història desconeguts fins a la data i que ens han ajudat a entendre l'origen de gran part de les tradicions que han arribat fins als nostres dies, des del convenciment que la millor manera de projectar el futur arranca des del major coneixement de la nostra pròpia història.

Carrer Major, 88
46970 Alaquàs (València)
Tel. 96 151 94 00
Fax 96 151 94 03
<http://www.alaquas.org>

AJUNTAMENT D'ALAUQUÀS

L'Alcaldessa

El Castell ens va enllaçar en el segle XVII amb la ciutat ara germana de Cremona a Itàlia, un espai de trobada i de futur que hem pogut recuperar gràcies a la nostra vocació mediterrània i europeista, dins d'una Europa dels pobles, els joves, la democràcia i la llibertat.

El Castell, que inicialment va significar un espai de senyoriu i de falta de llibertat, i que traspasar les seues portes va ser quelcom inabastable per a generacions d'alaquasers i alaquaseres, esdevingué un espai de reivindicació de democràcia arran d'un manifest ciutadà que va subscriure gairebé la totalitat del moviment associatiu local que va desembocar en la seua recuperació l'any 2003, s'ha convertit hui en el gran espai per a l'educació, la cultura i la llibertat.

La Corporació Municipal sorgida de les urnes al maig de 2015, les 21 persones que conformem aquest plenari i que vam obtindre la confiança directa dels veïns i veïnes del nostre poble tenim la oportunitat ara d'organitzar les celebracions pel Centenari de la denominació del Castell d'Alaquàs com a Monument Històric Artístic Nacional a l'altura del transcendent fet històric que suposa per al nostre poble i aprofitar a més aquesta efemèride per a posar les bases del futur del monument.

I per a aconseguir el nostre objectiu hem de recórrer el camí de manera conjunta, les institucions, tant nosaltres, la local, com la provincial, autonòmica, estatal i europea, junt amb la societat civil, l'èxit del projecte que iniciem amb aquesta Declaració Institucional dependrà de la nostra capacitat de consens, i de que aconseguim recuperar l'esperit i els valors que van fer possible la seua recuperació.

En major grau inclús dependrà de que sapiem fer que els veïns i veïnes d'Alaquàs facen pròpia la celebració d'aquest centenari.

Volem i hem d'aprofitar l'ocasió que ens brinda aquesta celebració per a involucrar al conjunt de les institucions i la societat valenciana, amb l'objectiu de que el Castell tinga el reconeixement i el coneixement que el seu valor patrimonial té. El nostre

Carrer Major, 88
46970 Alaquàs (València)
Tel. 96 151 94 00
Fax 96 151 94 03
<http://www.alaquas.org>

AJUNTAMENT D'ALQUÀS

L'Alcaldessa

Castell ha de ser conegut més enllà de l'àmbit purament local o comarcal i donar el bot a un nivell autonòmic, estatal o internacional.

Però més enllà de la nostra responsabilitat històrica de mantindre el Castell i transmetre'l a la següent generació en millor estat, si és possible, de com el trobem, és la nostra voluntat aprofitar aquest moment per a imaginar el futur del monument, pensant en la joventut, fins i tot en els que encara estan per arribar.

Aquesta Declaració Institucional significa el començament del camí, el punt de partida de les celebracions del Centenari de la declaració del Castell d'Alaquàs com a Monument Històric Artístic, el primer pas que ens ha de portar a projectar entre tots i totes el futur del nostre Castell.

Per tot allò que s'ha exposat es proposa al Ple de la Corporació Municipal l'adopció dels acords següents:

PRIMER. Aprovar aquesta Declaració Institucional unànime de l'Ajuntament d'Alaquàs com l'inici del procés de celebració del Centenari de la Declaració del Castell d'Alaquàs com a Monument Històric Artístic Nacional que es prolongarà fins al 28 de febrer de 2019.

SEGON. Constituir una Comissió d'Honor, una altra Consultiva i una altra Executiva encarregades de desenvolupar tots els treballs relacionats amb la celebració del centenari de la denominació del monument com a tal.

TERCER. Iniciar entre tots i totes la tasca per intentar que la resta d'institucions democràtiques, principalment el Govern d'Espanya, la Generalitat Valenciana i la Diputació de València, s'adherisquen a aquestes celebracions.

QUARTA. Invitar al conjunt de les associacions i entitats locals i valencianes, provincials, autonòmiques i estatals perquè s'adherisquen a la celebració.

Carrer Major, 88
46970 Alaquàs (València)
Tel. 96 151 94 00
Fax 96 151 94 03
<http://www.alaquas.org>

AJUNTAMENT D'ALQUÀS

L'Alcaldeessa

CINQUENA. Traslladar el contingut de la present Declaració Institucional a la població d'Alaquàs.

Alaquàs, 11 d'abril de 2017.

ELVIRA GARCÍA CAMPOS
ALCALDESSA D'ALQUÀS